

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/149/2024
Identifikačné číslo spisu:	8723212396
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8723212396.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Železnice Slovenskej republiky, so sídlom Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31 364 501, proti žalovanému: I. H., nar. G., bytom C., zastúpenému advokátom Mgr. Marekom Tauberom, so sídlom Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 533,32 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17C/87/2023, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2024 sp. zn. 8Co/16/2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2024 sp. zn. 8Co/16/2024 a uznesenie Okresného súdu Poprad zo 6. marca 2024 č. k. 17C/87/2023-47 z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) platobným rozkazom z 5. januára 2024 č. k. 17C/87/2023-41 uložil žalovanému, aby do 15 dní od jeho doručenia zaplatil žalobcovi sumu 533,32 eur s príslušenstvom a nahradil mu trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podal proti platobnému rozkazu vecne odôvodnený odpor.

2. Žalovaný podaním, doručeným okresnému súdu dňa 8. februára 2024, podal proti uvedenému platobnému rozkazu odpor z dôvodu, že „žalobný návrh považuje v celom rozsahu za nedôvodný.“ Ďalej uviedol, že nepovažuje za správnu ani cenu bezdôvodného obohatenia, pretože susediaci nájomcovia nemajú mať výšku nájomného v sume 3,98 eur za 1 m². Naznačil, že ho žalobca v porovnaní s ostatnými vlastníkmi diskriminuje.

3. Okresný súd uznesením zo 6. marca 2024 č. k. 17C/87/2023-47 odpor proti platobnému rozkazu odmietol. Dospel k záveru, že odpor je bez vecného odôvodnenia, pričom žalovaný bol v platobnom rozkaze poučený o následku, že súd odmietne odpor, ak je podaný bez vecného odôvodnenia. Súď poukázal na to, že žalovaný v odpore žiadnymi relevantnými skutočnosťami neodôvodnil nesúhlas so žalobou, neuviedol vecné dôvody, pre ktoré by nemal byť zaviazaný na plnenie bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že žalovaný iba poukázal na záujem o uzatvorenie kúpnej zmluvy a nesúhlasil s výškou bezdôvodného obohatenia tvrdiac, že susedia nemajú takúto výšku nájomného. Tieto tvrdenia

však nie sú vecným odôvodnením nesúhlasu s výškou bezdôvodného obohatenia, pričom žalovaný sa k základu nároku vôbec nevyjadril. V danom prípade žalovaný odpor vecne neodôvodnil, neopísal rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoju obranu proti uplatnenému nároku, a ktoré by odôvodňovali, že bezdôvodné obohatenie nevzniklo. Žalovaný taktiež nepripojil žiadne listiny a neoznačil ani žiadne dôkazy. V odpore v podstate poukázal iba na to, že má záujem vec riešiť mimosúdne, formou kúpy pozemkov. Z dôvodu absencie vecného odôvodnenia platobného rozkazu súd prvej inštancie odpor žalovaného odmietol.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 25. apríla 2024 sp. zn. 8Co/16/2024 uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný svoj nesúhlas vecne neodôvodnil, žiadne dôkazy neoznačil a rovnako ani nepripojil žiadne listiny na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný v odpore neuviedol, napr. z akého konkrétneho dôvodu neuznáva nárok žalobcu úplne, resp. čiastočne, prečo by žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemal patriť, teda z akých konkrétnych dôvodov považuje nárok žalobcu v celom rozsahu za nedôvodný. Odvolací súd uviedol, že iba takáto konštatácia nie je vecným odôvodnením odporu. Taktiež žalovaný neuviedol, aká iná výška nájomného za žalované obdobie, mala byť uplatňovaná voči iným nájomcom. V tomto ohľade nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, ani nepripojil žiadne listiny. Za takejto situácie je žalovaný zodpovedný za vecné odôvodnenie svojho odporu, pričom v platobnom rozkaze bol poučený o tom, že pokiaľ svoj odpor vecne, teda riadne a náležite neodôvodní, bude jeho odpor odmietnutý.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorý dôvodnosť dovolania odvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať žalovanému voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

5.1. Dovolateľ uviedol, že odôvodnenie odvolacieho súdu je nesprávne a v rozpore so skutkovým i právnym stavom. Odvolací súd podľa dovolateľa nepodal vo svojom rozhodnutí v bodoch 10. - 12. také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné skutkové a právne otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Postupom súdov došlo podľa neho k odmietnutiu spravodlivosti. Súd podľa neho nemôžu arbitrárne interpretovať vecné odôvodnenie odporu. Zároveň zdôraznil, že v odpore uviedol dôkazy, ktoré žiadal vykonať. Poukázal aj na hmotnoprávnu stránku prípadu.

6. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného vyjadril tak, že zotrval na svojich skutkových, vecných i právnych argumentoch a navrhol dovolanie zamietnuť.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP), a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8.1. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne

konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah, znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

13. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tomto konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

15. Podstata dovolacej argumentácie vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívala v namietaní nesprávneho procesného postupu odvolacieho ako aj prvoinštančného súdu spojeného s posúdením splnenia obligatórnych náležitostí odporu - jeho vecného odôvodnenia.

16. Podľa § 267 ods. 1 veta prvá CSP odpor proti platobnému rozkazu sa musí vecne odôvodniť. Ustanovenie § 129 sa pri nedostatku vecného odôvodnenia nepoužije. V odôvodnení žalovaný opíše rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoju obranu proti uplatnenému nároku. K odporu pripojí listiny, na ktoré sa odvoláva, prípadne označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. O tom musí byť žalovaný v platobnom rozkaze poučený.

17. Odpor proti platobnému rozkazu je špecifickým spôsobom procesnej obrany účastníka konania, ktorá má za predpokladu splnenia zákonom stanovených podmienok (včasnosť, odôvodnenosť vo veci samej a podanie oprávnenou osobou) absolútny kasačný účinok voči platobnému rozkazu. Z ustanovení Civilného sporového poriadku o náležitostiach odporu vyplýva povinnosť odpor odôvodniť vecne. V posudzovanej veci preto z obsahového hľadiska postačovalo, ak z odôvodnenia odporu vyplýval iba

nesúhlas účastníka konania s vydaným platobným rozkazom, resp. povinnosťou, ktorá mu bola platobným rozkazom uložená (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/124/98, 2Cdo/74/2016, aj Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 161/2009).

18. Na odôvodnenie odporu podaného proti platobnému rozkazu mohol žalovaný uviesť akékoľvek tvrdenia (vecné alebo právne), spochybňujúce opodstatnenosť v platobnom rozkaze uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi ním uplatňovanú pohľadávku. Nie je pritom rozhodujúce, či žalovaným uvádzané skutočnosti sú aj spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie (R 76/1999).

19. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný proti platobnému rozkazu, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 533,32 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania, podal včas odpor, v ktorom uviedol, že „žalovaný zároveň nepovažuje za správnu ani cenu bezdôvodného obohatenia vo výške 3,98 eur/m2/rok, keďže susediaci nájomcovia nemajú takto stanovenú výšku nájomného“. Takto podaný odpor podľa názoru dovolacieho súdu bezpochyby demonštruje nesúhlas žalovaného s uložením povinnosti poskytnúť žalobcovi peňažné plnenie, a nemožno ho považovať za „odpor bez odôvodnenia vo veci samej“. Žalovaný v odpore spochybňoval minimálne výšku finančnej sumy uloženej mu platobným rozkazom. Nebolo nutné, aby žalovaný v odpore reagoval na niektoré, či všetky skutočnosti, z ktorých žalobca vyvodzoval svoje právo. Žalovaný nemusel ani uviesť konkretizujúci dôvod ním tvrdenej neopodstatnenosti výšky záväzku, s ktorou skutočnosťou sa musí vysporiadať súd pri prejednaní veci v riadnom konaní. Pokiaľ podľa súdu neunesol dôkaznú povinnosť (ako naznačuje aj krajský súd), to treba rovnako zohľadniť v konaní vo veci samej a nie je to dôvod na odmietnutie odporu. So zreteľom na uvedené, potom podanie takéhoto odporu žalovaným bolo podaním odporu s vecným odôvodnením, čo malo za následok zrušenie platobného rozkazu ex lege v plnom rozsahu (§ 267 ods. 4 CSP) a súd prvej inštancie mal v spore nariadiť pojednávanie. Ak napriek tomu súd prvej inštancie odpor odmietol, znemožnil strane - žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

20. Keďže túto vadu neodstránil ani odvolací súd, keď potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o odmietnutí odporu žalovaného ako vecne neodôvodneného v o veci samej, je ňou postihnuté i jeho konanie a rozhodnutie, a preto možno uzavrieť, že aj odvolací súd znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

21. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietanej vady zmatečnosti (§ 420 písm. f) CSP). Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

22. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.